

ŹRÓDŁA KULTURY DUCHOWEJ I MATERIALNEJ WŁOCŁAWKA – KONSERWACJA NAJSTARSZYCH ARCHIWALIÓW DIECEZJI WŁOCŁAWSKIEJ Projekt dofinansowany ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

W 2016 roku pełnej konserwacji poddano 13 dokumentów pergaminowych, powstałych między 1254 a 1569 rokiem oraz kodeks rękopiśmienny z lat 1547-1622. Przedmiotem działań konserwatorskich były jedne z najstarszych dokumentów związanych z dziejami diecezji oraz bezcenna księga archiwalna ze zbioru historycznej, istniejącej już od XII w., biblioteki kapituły wrocławskiej. Podsuwaniem projektu była wystawa pt. Źródła kultury duchowej i materialnej Wrocławka, zorganizowana w Muzeum Diecezjalnym. Zaprezentowane na niej zostały obiekty zakonserwowane w ciągu pięciu ostatnich lat w ramach projektów dofinansowanych przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Do tegorocznego projektu zostało wybranych trzynaście dokumentów książęcych, biskupich, papieskich i królewskich, datowanych od 1254 do 1569 r. Najstarsze, XIII-wieczne dokumenty, są aktami darowizn księcia kujawskiego i łęczyckiego Kazimierza względem diecezji wrocławskiej. Kolejne dokumenty (XIV-XVI w.) są autorstwa późniejszych arcybiskupów gnieźnieńskich: Mikołaja Kurowskiego, Władysława Oporowskiego, Jana Gruszczyńskiego, Jakuba Siennieńskiego, Zbigniewa Oleśnickiego, Macieja Drzewickiego, Mikołaja Dzierzgowskiego i Stanisława Karnkowskiego. Ukazują one wysoką pozycję biskupstwa we Wrocławku w porównaniu z innymi polskimi diecezjami. Poza tym jeden z dokumentów jest dowodem zatargu o precedencję między biskupami wrocławskimi i poznańskimi, który rozstrzygnięty został przez prymasa na korzyść Wrocławka. W razie nieobecności prymasa to wrocławski biskup przejmował jego obowiązki i przywileje – np. koronowania głowy państwa, czyli króla. Wytypowane do konserwacji obiekty ukazują splendor najważniejszych w diecezji miejsc i instytucji funkcjonujących do dnia dzisiejszego. Niektóre bowiem z dokumentów dotyczą katedry we Wrocławku i fundowanych w niej kaplic, cechów i ołtarzy. Zwieńczeniem projektu stanowiła konserwacja dokumentu bp. S. Karnkowskiego, dotyczącego erygowania we Wrocławku seminarium duchownego wraz z jego uposażeniem. Była to pierwsza tego typu placówka na ziemiach polskich (!).

Ostatnim obiektem poddanym konserwacji w ramach tegorocznego zadania były „Akta posiedzeń kolegium wikariuszy” z lat 1547-1622. Wrocławska Kapituła Katedralna, w miarę rozwoju swej działalności, zaczęła zapisywać protokoły z posiedzeń, czemu towarzyszył progres jej kancelarii. O splendorze kapituły wrocławskiej świadczą jej rozbudowane struktury i zachowane protokoły posiedzeń kolegiów związanych z niższym duchowieństwem - wikariusze, mansjonarze, psalterzyści, penitencjarze, kaznodzieje. Do tegorocznego projektu zastała wytypowana księga rękopiśmienna z przełomu XVI/XVII w., zawierająca Akta

posiedzeń kolegium wikariuszy. To księga ważna nie tylko dla poznania wewnętrznego życia kapituły, ale dokumentująca także sprawy miasta i diecezji.

W ramach zadania zorganizowana została także doroczna wystawa czasowa. Tym razem w większym wymiarze, bo zaprezentowano na niej obiekty zakonserwowane w ramach kolejnych programów MKiDN w latach 2012-2016. Ekspozycja, pt. „Źródła kultury duchowej i materialnej Włocławka”, na której pokazanych zostało ponad siedemdziesiąt obiektów archiwalnych, była prezentowana w nowym gmachu Muzeum Diecezjalnego.

Konserwację najstarszych archiwaliów Diecezji Włocławskiej dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

**Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.**